

CREDINȚA **5** ORTODOXĂ

Despre Biserică

**Lucrare tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei**

Mitropolia Moldovei și Bucovinei
DOXOLOGIA
Iași, 2009

Care este articolul IX din Simbolul credinței?

Acest articol este: „Și întru una, sfântă, sobornicească și apostolească Biserică”.

Ce ne învață acest articol?

Acest articol ne învață să credem în Sfânta Biserică, pe care ne-o înfățișează ca fiind una, sfântă, sobornicească și apostolească.

De ce să credem și în Biserică? Nu ne este de ajuns credința în cele trei Persoane ale Sfintei Treimi?

Credem și în Biserică, fiindcă ea este, cum spune Sfântul Apostol Pavel, „trupul lui Hristos și plinirea Celui ce plinește toate în toți” (Efeseni 1,23), având deci într-însa pe Hristos și pe Duhul Sfânt, cu misiunea de a continua lucrarea lui Hristos în lume (Matei 28,19-20; Marcu 16,15-16; Marcu 10,45), propovăduind cuvântul lui Dumnezeu, împărțășind harul dumnezeiesc și conducând spre mântuire pe cei care îi aparțin.

Ce este Biserica?

a) Ca așezământ sfânt, Biserica este comuniunea și comunitatea sacramentală a oamenilor cu Dumnezeu, întemeiată de Hristos, Fiul lui Dumnezeu întrupat, plină de viață și lucrarea Duhului Sfânt, spre sfințirea și mântuirea oamenilor.

b) Biserica este acel lăcaș sfânt public al creștinilor, ale cărui începuturi le avem chiar de la Mântuitorul (foișorul de sus, în care a avut loc Cina cea de Taină, cf. Luca 22,12 și urm.) și Sfinții Săi Apostoli (Fapte 1,13-14; 2,1; 10,9; 20,7-8), în care este preamărit Dumnezeu, săvârșindu-se Sfânta Liturghie, precum și toate Sfintele Taine, slujbele, rugăciunile cultului public și multe dintre ierurgii, și în care adunându-se credincioșii

pentru slăvirea lui Dumnezeu, se fac părtași de adevărurile și darurile mântuirii ce li se mijlocesc de episcopul și preoții Bisericii. Biserica creștină ca lăcaș de cult implică cu necesitate locul preasfânt în care Se jertfește în continuare, dar ne-sângeros, Hristos pentru mântuirea noastră (Sfânta Euharistie) prin lucrarea Duhului Sfânt, prezent în Biserică, dar Care co-boară la invocarea episcopului sau preotului în Tainele Bisericii.

Termenul de biserică-lăcaș de închinare implică în mod necesar pe cel de Biserică în înțelesul de așezământ și instituție sfântă pentru mântuirea noastră, adică pe cel de comunitate sacramentală a oamenilor cu Dumnezeu. Și acestea două, la rândul lor, implică prezența și lucrarea lui Hristos în Biserică. Fiindcă, la fel cu Sfântul Apostol Pavel, și creștinii de astăzi, când rostesc în diferitele lor limbi cuvântul biserică, subînțeleg prezența și lucrarea Domnului nostru Iisus Hristos în ea, fie că vorbesc de lăcașul bisericesc în care se adună comunitatea locală a celor de aceeași credință, fie de larga și continua comunitate bisericească.

Hristos este prezent în comunitatea bisericească, în Biserică ce este trup al Său, pentru că Se aduce jertfă în lăcașurile bisericești și Se împărtășește în ele, prin Trupul și Sângele Său jertfite (Sfânta Euharistie) și prin harul tuturor Tainelor, membrilor comunității din fiecare lăcaș.

Cine face parte din Biserică?

Din Biserică fac parte toți cei uniți prin aceeași credință în Hristos, care se împărtășesc din aceleași Sfinte Taine și care sunt împărțiți în cler și popor. Ea cuprinde, de asemenea, și pe ființele spirituale netrupești, înzestrate cu minte și libertate și care sunt nevăzute, adică pe sfinții îngeri, precum și pe toți dreptii adormiți în Domnul.

Când a întemeiat Mântuitorul Biserica Sa?

Mântuitorul a întemeiat Biserica prin însăși jertfa Sa pe Cruce (Fapte 20,28) și Învierea din morți și a făcut-o văzută ca o comuniune și comunitate concretă sacramentală a oamenilor cu Dumnezeu în a cincizeca zi după Înviere, la Cincizecime sau Rusalii, când Apostolilor, investiți acum, în mod distinct, cu toată puterea Duhului Sfânt (Fapte 2,1-4), li s-au adăugat toți cei care, simțindu-se pătrunși la inimă de puterea Duhului la predica Apostolilor, s-au convertit și s-au botezat, primind darul Sfântului Duh. Și aceștia au fost ca la trei mii de suflete, stăruind „în învățătura Apostolilor și în împărtășire, în frângerea pâinii și în rugăciuni” (Fapte 2,37-38.41-42). Din ziua Cincizecimii, Biserica apare deci ca o comunitate de credincioși organizată cu iconomi ai Tainelor lui Dumnezeu. Desigur, o Biserică în înțeles larg, ca o comuniune a oamenilor cu Dumnezeu, a existat și în Vechiul Testament.

Cum înfățișează Descoperirea dumnezeiască legătura dintre Hristos și Biserica Sa?

Descoperirea dumnezeiască ne arată că Mântuitorul este capul Bisericii, iar Biserica este trupul Lui, cum ne învață Sfântul Apostol Pavel: „... și L-a dat pe El cap Bisericii, care este trupul Lui, plinirea Celui ce plinește toate într-o toți” (Efeseni 1,22-23); „Și El este capul trupului, al Bisericii; El este începutul, Întâiul-Născut din morți, ca să fie El cel dintâi într-o toate. Căci în El a binevoit (Dumnezeu) să sălășluiască toată plinirea. Și printr-Însul toate cu Sine să le împăce, fie cele de pe pământ, fie cele din ceruri, făcând pace prin El, prin sângele crucii Sale” (Coloseni 1,18-20). Același Apostol al Neamurilor, adresându-se romanilor și corintenilor, prezintă Biserica în calitatea ei de comunitate concretă de credincioși, organizată ierarhic, prin imaginea unui trup cu multe mădulare,

fiecare dintre acestea avându-și vocația și lucrarea proprie: „Precum într-un singur trup avem multe mădulare și mădularele nu au toate aceeași lucrare, așa și noi, cei mulți, un trup suntem în Hristos și fiecare suntem mădulare unii altora, și avem felurite daruri, după harul ce ni s-a dat...” (Romani 12,4-6). În Biserică, credincioșii formează un singur trup, subliniază Sfântul Apostol Pavel: „Iar voi sunteți trupul lui Hristos și mădulare (fiecare) în parte” (I Corinteni 12, 27), „pentru că într-un Duh ne-am botezat noi toți, ca să fim un singur trup, fie iudei, fie elini, fie robi, fie liberi, și toți la un Duh ne-am adăpat. Căci și trupul nu este un mădular, ci multe” (I Corinteni 12,12-13). „Mădularele trebuie să se îngrijească deopotrivă unele de altele.” (I Corinteni 12,25) Sfânta Tradiție susține și ea de la început că Hristos este capul Bisericii, iar aceasta, trupul Lui.

Ce înseamnă cuvintele „Trupul lui Hristos” sau „Trupul Domnului”?

„Trupul lui Hristos” sau „Trupul Domnului”, căruia Sfinții Părinți îi spun și „Trupul tainic al Domnului”, este semnul văzut al mântuirii noastre, adică al întrupării Fiului lui Dumnezeu. Biserica a luat naștere prin Întruparea lui Hristos. Având pe Hristos, adică pe Dumnezeu, drept cap, Biserica nu poate garanta și înfăptui mântuirea oamenilor, decât dacă este cu adevărat trupul lui Hristos. Biserica este dumnezeiască și omenească, asemenea lui Iisus Hristos, Care a fost Dumnezeu și om. De aceea, ea este o prelungire tainică a Întrupării Domnului, ea conține viața Mântuitorului. Hristos S-a răstignit pentru noi cu trupul, pentru ca prin învierea în veac „să ridice steagul” (Isaia 5,26), pentru sfinții și credincioșii Săi, fie la iudei, fie la păgâni, într-un singur trup al Bisericii Sale¹.

---

¹ Sfântul Ignatie, *Scrisoarea către smirneni* 1,2, Migne, P.G., V, col. 708.